

به نام خدا

تشویق و تنبیه، آری؟ یا خیر؟

مؤلف :

معصومه پژوهان راد

انتشارات ارسطو

(سازمان چاپ و نشر ایران - ۱۴۰۲)

نسخه الکترونیکی این اثر در سایت سازمان چاپ و نشر ایران و اپلیکیشن کتاب رسان موجود می باشد

chaponashr.ir

سرشناسه: پژوهان راد، معصومه، ۱۳۶۱-

عنوان و نام پدیدآور: تشویق و تنبیه، آری؟ یا خیر؟/ مولف معصومه پژوهان راد.

مشخصات نشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)، ۱۴۰۲.

مشخصات ظاهری: ۱۰۵ص.

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۴۴۹-۲

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۰۳- ۱۰۵.

Rewards and punishments in education

موضوع: تشویق و تنبیه در آموزش و پرورش

Discipline of children

کودکان -- انضباط

رده بندی کنگره: LB۳۰۲۵

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۵۳

شماره کتابشناسی ملی: ۹۴۲۹۱۳۳

اطلاعات رکورد کتابشناسی: فیبا

نام کتاب: تشویق و تنبیه، آری؟ یا خیر؟

مولف: معصومه پژوهان راد

ناشر: ارسطو (سامانه اطلاع رسانی چاپ و نشر ایران)

صفحه آرای، تنظیم و طرح جلد: پروانه مهاجر

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۴۰۲

چاپ: زبرجد

قیمت: ۸۵۰۰۰ تومان

فروش نسخه الکترونیکی - کتاب رسان:

<https://chaponashr.ir/ketabresan>

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۳۳۹-۴۴۹-۲

تلفن مرکز بخش: ۰۹۱۲۰۲۳۹۲۵۵

www.chaponashr.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱۱	مقدمه:.....
۱۵	فصل : اول.....
۱۵	عناوین محتوا و مبنای فرضیه های محتوای تهیه شده.....
۱۵	عنوان محتوا:.....
۱۵	مبنای فرضیه های محتوا:.....
۱۶	بیان مسئله:.....
۱۷	ضرورت و اهمیت تشویق و تنبیه:.....
۱۹	اهداف اجرای تشویق و تنبیه در تعلیم و تربیت :.....
۲۰	آموزش تشویق و تنبیه کودکان ، ابزارهای تربیتی والدین :.....
۲۰	تعاریف عملیاتی :.....
۲۰	تشویق :.....
۲۱	تنبیه :.....
۲۳	پاداش:.....
۲۳	کیفر دهنده (HISHER):.....
۲۳	عملکرد تحصیلی :.....
۲۴	دانش آموزان :.....
۲۴	آموزگار:.....
۲۴	مفاهیم مربوط به انگیزش ، تشویق و تنبیه.....

انگیزش :	۲۴
مشوق (محرک ، انگیزانه) :	۲۴
انگیزش بیرونی :	۲۵
انگیزش درونی :	۲۵
تقویت مثبت :	۲۵
تقویت منفی :	۲۵
پاداش :	۲۵
تنبیه :	۲۵
مقایسه ی تقویت مثبت و تقویت منفی :	۲۶
فصل : دوم	۲۷
ادبیات و پیشینه محتوا	۲۷
ادبیات و پیشینه ی محتوا :	۲۷
ادبیات و پیشینه محتوا :	۲۸
بخش اول : تشویق	۲۸
تشویق :	۲۸
صورت های تشویق :	۳۰
توجه کردن بهترین تشویق :	۳۰
نیاز کودکان به تحسین و تشویق :	۳۱
اثر بخشی تشویق و تنبیه :	۳۲
تقویت کننده ها (تشویق ها) برای همه یکسان نیستند :	۳۴
دقت در انتخاب تقویت کننده ها:	۳۴

- کاهش اثر تقویت کننده ی تکراری : ۳۵
- نقش و فایده ی تشویق : ۳۵
- معایب تشویق بی جا و بیش از حد : ۳۷
- فصل : سوم..... ۳۹**
- تشویق و تنبیه از دیدگاه اسلام..... ۳۹**
- استفاده از روش های تربیت اسلامی: ۳۹
- تشویق و تنبیه از دیدگاه امام علی (ع): ۴۱
- نکاتی در رابطه با تشویق : ۴۳
- انواع روش های تشویق : ۴۵
- ۱- تشویق کودکان به روش احساسی : ۴۵
- ۲- تشویق کودکان به روش کلامی : ۴۶
- ۳- تشویق کودکان به روش تفریحی یا فعالیتی : ۴۶
- ۴- تشویق کودکان به روش مادی: ۴۷
- نمونه ای از تشویق و تنبیه در قرآن کریم : ۴۷
- بخش دوم : تنبیه ۵۲
- تنبیه وسیله ای طبیعی است : ۵۲
- معنای لغوی تنبیه : ۵۲
- معنای اصطلاحی تنبیه : ۵۳
- تنبیه بدنی از نظر اسلام : ۵۳
- تنبیه و تشویق از دیدگاه قرآن : ۵۵
- روشهای تربیت اسلامی : ۵۶

فصل : چهارم..... ۵۷

قوانین و آیین نامه های اجرایی مربوط به تشویق و تنبیه..... ۵۷

اهداف تنبیه : ۵۷

انواع تنبیه : ۵۸

تنبیه بدنی : ۵۹

تنبیه غیر بدنی : ۶۱

تنبیه و مجازات طبیعی : ۶۲

عوارض نامطلوب تنبیه در امر یادگیری : ۶۳

بهترین روش های تنبیه کودکان : ۶۳

۱- تربیت باثباتی داشته باشید : ۶۳

۲- تنبیه را با رفتار بد کودک تطبیق دهید : ۶۴

۳- امتیازات کودک را حذف کنید : ۶۴

۴- رفتار بد کودک را گوشزد کنید : ۶۴

۵- قوانین یکسانی تعیین کنید : ۶۵

۶- در تنبیه کودک زیاده روی نکنید : ۶۵

۷- مجازات منصفانه تعیین کنید : ۶۵

۸- هرگز کودک را کتک نزنید : ۶۶

مراحل و درجات تنبیه : ۶۶

۱- تذکر : ۶۶

۲- اخطار : ۶۶

۳- توبیخ : ۶۷

- ۴- ملامت : ۶۷
- ۵- تهدید : ۶۷
- ۶- تنبیه : ۶۷
- مشکلات ناشی از تنبیه بدنی : ۶۸
- نکات مهم در مورد تنبیه : ۷۰
- شرایط تنبیه طبق (آیین نامه اجرایی مدارس) : ۷۲
- ماده ی ۷۴ : ۷۲
- ماده ی ۷۵ : ۷۲
- ماده ی ۷۷ : ۷۲
- نقش تربیتی تشویق و تنبیه : ۷۳
- تاریخچه ی بکارگیری تشویق و تنبیه : ۷۵
- ضرورت تنبیه و مجازات در جوامع انسانی : ۷۶
- از کتک زدن بپرهیزید : ۷۷
- زیان های کتک زدن : ۷۸
- «پیشینه ی محتوا» ۷۹
- الف (تحقیقات انجام گرفته در کشور : ۷۹
- ب) تحقیقات انجام گرفته در خارج : ۸۰
- روش تهیه ی محتوا : ۸۱
- فصل : پنجم** ۸۳
- جایگاه تشویق و تنبیه در سایر فرهنگ ها** ۸۳
- سوئد اولین کشور در ممنوعیت تنبیه بدنی : ۹۰

- ۹۴..... تشویق در کشور ایران :
- ۹۴..... تنبیه در کشور ایران :
- ۹۴..... تشویق در کشور فرانسه :
- ۹۴..... تنبیه در کشور فرانسه :
- ۹۴..... تشویق در کشور آلمان :
- ۹۴..... تنبیه در کشور آلمان :
- ۹۵..... تشویق در کشور انگلستان :
- ۹۵..... تنبیه در کشور انگلستان :
- ۹۵..... تشویق در کشور ژاپن :
- ۹۵..... تنبیه در کشور ژاپن :
- ۹۵..... تشویق در کشور مالزی :
- ۹۵..... تنبیه در کشور مالزی :
- ۹۶..... تشویق در کشور ترکیه :
- ۹۶..... تنبیه در کشور ترکیه :
- ۹۶..... تشویق در کشور پاکستان :
- ۹۶..... تنبیه در کشور پاکستان :
- ۹۶..... تشویق در کشور فنلاند :
- ۹۶..... تنبیه در کشور فنلاند :
- ۹۶..... تشویق در کشور امارات :
- ۹۷..... تنبیه در کشور امارات :

فصل : ششم.....۹۹

نتیجه گیری و پیشنهادات.....۹۹

سخن آخر :.....۹۹

پیشنهادات :۱۰۱

الف (پیشنهادات تربیتی :۱۰۱

ب(پیشنهادات پژوهشی :۱۰۱

منابع:.....۱۰۳

مقدمه:

همانطور که می دانیم یادگیری دانش آموزان منوط به در نظر گرفتن نیازهای آنان ، تهیه و تدوین برنامه های تحصیلی و آموزش مناسب در جهت پاسخ گویی به این نیازها می باشد و از آنجایی که تشویق و تنبیه دو عامل مهم در امر تعلیم و تربیت می باشد همواره مورد توجه مربیان و دست اندر کاران تعلیم و تربیت بوده است . اولیاء از تشویق و تنبیه بی مورد نسبت به فرزندان شکایت دارند و معتقدند تشویق بی جای مربیان ، باعث بروز توقعات کاذب در شاگردان گردید ، از طرفی تنبه بی حاصل و خارج از ضوابط تعیین شده موجبات از بین بردن اعتماد به نفس و بیزای فرزندان را از مدرسه فراهم آورده است. بنابراین ، آنچه انگیزه انتخاب موضوع محتوا قرار گرفت همانا مشکلات بسیار زیاد و معضلاتی بوده که در این ارتباط نمودی محسوس در جامعه مخصوصاً نظام آموزشی کشور داشت و ما نیز که در خود چه در خانه و چه در مدرسه با آن عزیزان و آینده سازان انقلاب اسلامی مواجه بودیم، بر آن شدیم تا نظر مربیان زن را در این مورد جویا باشیم تا بتوانیم با کسب نقطه نظراتی روشن به نواقص کار پی برده و در مورد حل مسائل و مشکلات آن ، حداقل در مورد خود برآییم.

تشویق و تنبیه بعنوان یکی از روش های نظارت و مراقبت ، از هر دو جنبه ی نظری و اجرایی مسئله ای بحث انگیز که هنوز در لفافی از ابهام باقی مانده است . در این مورد نظرها و باورها متفاوت است و بررسی هایی که در این زمینه به عمل آمده است با تناقض هایی برخوردارند. از یک سو بسیاری از مربیان و معلمان با اعمال قدرت و با استفاده از روش محکم و حتی خشن سرپرستی و مراقبت ، به تقویت شهروندان خوب و مفید توفیق یافته اند. و از سوی دیگر معیارهای تربیتی وجود رابطه حاکم و محکوم بین

مربی و دانش آموز را نفی می کنند و معلم سالاری را در محیط تربیت مردود می شناسد .

در بعضی از نظام های آموزشی مدارس هنوز از سنتهای احیاناً دیرپای با اعمال فشار از طرف مربیان و اطاعت محض تربیت شونده ها اداره می شوند . در این روش اولیاء مدارس قوانین و مقررات انضباطی سخت را وضع و ابلاغ می کنند . و دانش آموزان هم موظفاً بدون چون و چرا از این قوانین و مقررات پیروی کنند . در این گونه مدارس فعالیت های آموزشی را بر اساس پیشرفت تحصیلی قرار می دهند و توجهی به تفاوت های فردی کودکان از نظر عاطفی و شناختی و تأثیری که این عوامل بر یادگیری و پیشرفت تحصیلی آنان می گذارد نشان نمی دهد . و فقط هدف مربیان دستیابی به اهداف کوتاه مدت (کسب نمره) است . از این رو تشویق و تمجید مربیان و والدین در مورد کودک با توجه به عملکرد تحصیلی آنها می باشد .

اندیشمندان معتقدند که عدم موفقیت دانش آموز گستره ی پیچیده ای از عوامل و شرایط گوناگون فردی و اجتماعی را مطرح می کند .

برونر ، بر این باور است که چنانچه در امر یادگیری به تشویق و محرک های خارجی متکی شویم از ارزش یادگیری کم می شود و دانش آموز از یادگیری اکتشافی باز می ماند ، زیرا او برای جلب رضایت و قضاوت خوب معلم نسبت به خوب معلم نسبت به خود و امتیازاتی از این قبیل ، درس می خواند نه به خاطر اکتساب و یادگیری .

همه ی ما در مورد تشویق و تنبیه چیزهایی می دانیم زیرا یا خود به عنوان والدین یا مربی آن را اجرا کرده ایم یا در مورد ما به اجرا درآمده است .

والدین و مربیان از مقوله تشویق و تنبیه در سطوح مختلف زندگی استفاده می کنند . که گاهی با برنامه قبلی و به صورت رسمی و گاهی هم به بدون برنامه و نیت قبلی اجرا می کنند .

تقریباً هرانسانی در روز نوعی از تشویق و تنبیه را مسقیم و یا غیر مستقیم ، ارادی و غیر ارادی بر دیگران یا کسی بر او روا می دارند .

تشویق و تنبیه از عوامل تفکیک ناپذیر تعلیم و تربیت می باشد که اولیاء و مربیان دید متفاوتی نسبت به آنها دارند، عده ای فقط به تنبیه اعتقاد دارند و در همین رابطه بارها خود شاهد بوده که عده ای از والدین به مدرسه مراجعه می کنند و با اصرار از معلمین می خواهند تا برای سعادت فرزندشان او را تنبیه کنند. عده ای دیگر فقط به تشویق اعتماد دارند و همین اختلاف نظرها از قدیم الایام در میان مربیان وجود داشته است به طور کلی باید گفت که خداوند متعال، انسان ها را با ویژگی های متفاوت آفریده است. هیچ دو انسانی را نمی توان یافت که از همه ی جهات به هم شبیه باشند تا در تربیت آنها بتوان از روش یکسان عمل کرد بدون استفاده از هر دو عامل تشویق و تنبیه در تعلیم و تربیت مفید و ضروری به نظر می رسد زیرا انسان موجودی است که انگیزه خویشتن دوستی در او بسیار نیرومند است و به همین علت محور فعالیت های او جلب نفع و ضرر می باشد، یعنی اگر او در کاری برای خود نفعی بشناسد نسبت به انجام آن راغب می شود و اگر زیان و ضرری نسبت به خود احساس کرد از آن پرهیز می کند طفل یا حتی فرد بزرگسال هم در طول حیات خود نیازمند به تشویق می باشد؛ یعنی محرکی می خواهد تا او را به کار و فعالیت وادار کند و زحماتش را ارج نهد و قوت قلبی در ادامه فعالیت های بعدی او باشد.

در تعلیم و تربیت توصیه شده است که مربی بین فعال و تنبل، خادم و خائن تفاوت بگذارد این کار تبعیض نیست بلکه بها دادن به کار و تلاش افراد فعال و هشدار دادن به افراد تنبل و خاطمی است. این محتوا که هم اکنون در پیش روی شما قرار دارد نیز در راستای بیان ویژگی های تشویق و تنبیه در یادگیری دانش آموزان مقطع ابتدایی است.

تشویق و تنبیه دو روش تربیتی است که برای رعایت مقررات و انضباط باید در مدارس مد نظر قرار گیرد.

تنبیه در موارد بکار می رود که رفتار دانش آموز ناپسند، برخلاف مقررات و غیر دلخواه است و می خواهیم آن را خاموش و تضعیف کنیم. این دو روش باید به طور صحیح بکار

رود تا موجب آرامش خاطر گردد. در مورد تشویق و تنبیه مطالعات زیادی توسط روانشناسان صورت گرفته است و این مطالعات نشان می دهد که اثر تشویق بیش از تنبیه است و تا جایی که ممکن است باید از تنبیه خودداری شود زیرا تنبیه عوارض ناخوشایندی در بر دارد .

تشویق باید به جا و مناسب باشد و به محض مشاهده و انجام رفتار مطلوب از سوی کودک باید بلافاصله اعمال گردد و از تشویق های بی مورد نیز باید خودداری کرد.

تشویق مناسب و به جا در یادگیری تأثیر به سزایی دارد .

روش تهیه مطالب و بررسی موضوع تشویق و تنبیه برگرفته از روش توصیفی می باشد ، چون در این روش توصیفی محقق سعی می کند تا آنچه هست را بدون هیچگونه دخالت یا استنتاج ذهنی گزارش دهد و نتایج عینی از موقعیت بگیرد . (نادری ، نراقی ۷۴

(

فصل : اوّل

عناوین محتوا و مبنای فرضیه های محتوای تهیه شده

عنوان محتوا:

بررسی هایی که در زمینه نقش آثار تشویق و تنبیه در عملکرد تحصیلی دانش آموزان شده است نشان می دهد که تشویق بر عملکرد تحصیلی دانش آموزان تأثیر مثبت دارد .
تحقیقی که خانم الیزابت هارلوک انجام داد به این نتیجه رسید که کودکانی که مدت زمان بیشتری تشویق می شوند در کارشان پیشرفت بیشتری دارند.

مبنای فرضیه های محتوا:

۱. از دیدگاه معلمین تشویق و تنبیه دانش آموزان با پیشرفت تحصیلی آنها رابطه دارد.
۲. از دیدگاه معلمین اجرای تشویق درباره تمام دانش آموزان با پیشرفت تربیتی آنها رابطه دارد .
۳. از دیدگاه معلمین تنبیه متناسب با سن دانش آموز با سازگاری او رابطه دارد .
۴. از دیدگاه معلمین تشویق و تنبیه به موقع با کاهش رفتارهای ناپهناجر دانش آموزان رابطه دارد .

بیان مسئله:

تشویق و تنبیه به عنوان یکی از روش های نظارت و مراقبت از هر دو جنبه نظری و اجرایی ، مسئله ای بحث برانگیز و ابهام آمیز است .

در این مورد نظرها و باورهای متفاوت است و بررسی ها در ارتباط با جهات و جوانب مختلف قضیه با تناقض برخوردارند . از یک سو بسیاری از مربیان و معلمان و مدارس وجود داشته اند که با اعمال قدرت و استفاده از روش محکم و حتی خشن، از سرپرستی و مراقبت شهروندان خوب و مفید توفیق یافته اند و از سویی معیارهای تربیتی وجود دارد که رابطه حاکم و محکوم بین مربی و متربی را نفی می کنند .

تشویق و تنبیه هر کدام دارای درجاتی متفاوت هستند هر دو مکمل یکدیگرند . بنابراین باید با آنها آشنا بود و درست از آنها استفاده کرد تا نتیجه مطلوب بدست آید .

در این محتوا موضوع و مسئله اصلی نقش آثار تشویق و تنبیه در عملکرد تحصیلی و پیشرفت درسی و از چه طریقی می تواند در تربیت و پیشرفت دانش آموزان موثر باشد و اینکه آیا فقط تشویق عامل پیشرفت تربیتی و اصلاح کننده است ، یا اینکه تنبیه را هم شامل می شود و بیان اینکه کدامیک می تواند اهمیت بیشتری در پیشرفت تربیت دانش آموزان داشته باشد .

می دانیم که یکی از ضروریات اصلی در کار تدریس معلمان استفاده کردن از همین دو فاکتور مهم می باشد.

ضرورت و اهمیت تشویق و تنبیه:

خداوند تبارک و تعالی هدف از آفرینش انسان را ، رساندن او به کمال و مقام قرب الهی مطرح فرموده است . برای این منظور از پاداش (تشویق) و کیفر (تنبیه) استفاده کرده است . آنجا که بعد از خلقت آدم و هوا به آنها می فرماید به بهشت داخل شوید و از نعمت های آن بهره بگیرید ولی مواظب باشید که به میوه ی ممنوعه نزدیک نشوید اما چون به این هشدار خداوند توجه نکردند خداوند آنها را از بهشت بیرون راند این نمونه ، خود بهترین گویای اهمیت تشویق و تنبیه در ساختن شخصیت انسانهاست .

تشویق و تنبیه از عواملی هستند که به انسان نیرو و انرژی می دهند و باعث تقویت روحی می گردند. تشویق در فرد حس اعتماد به نفس ایجاد می کند ، شخصیت را احیاء و حقارت را به عزت ، تبدیل می کند. عده ای از مربیان و اولیاء براین باور هستند که تحسین و تمجید در تربیت بسیار مؤثر است .

نقش حساس تشویق و تنبیه برای پیشرفت اهداف تعلیم و تربیت برهیچ کس پوشیده نیست . چه بسا اتفاقی افتاده است که با یک تشویق و تنبیه به موقع و با توجه به شرایط لازم آن زندگی یک فرد از میدان انحرافی به راه راست کشانده شده و بر عکس تشویق و تنبیه باعث گمراهی و بدبختی فرد گردیده است تا دنیا دنیااست تا نظام پا بر جاست ، ساختن انسان ها مطرح است و به تبع آن ، استفاده از تشویق و تنبیه هم ضرورت پیدا می کنند .

تشویق و تنبیه غذای روحند و هیچ وقت تکراری و کهنه نمی شوند به خاطر همین است که همیشه نسبت به کار کردن آنها باید حساس و دقیق بود .

موضوع از آن جهت حائز اهمیت است که بسیاری از همکاران آموزش و پرورش در بسیاری از اوقات در مدارس از این دو عامل تربیتی یعنی تشویق و تنبیه استفاده نادرست می کنند . در این حالت وظیفه ما این است تا راههای درست تشویق و تنبیه را بکار برده تا بتوانیم به هدف نهایی که همانا تربیت فرزندان سالم برای جامعه اسلامی ما می باشد قدم بگذاریم .

تشویق انگیزه و محرک تلاش و کوشش برای افزایش احساس همکاری و مشارکت با افراد می باشد، و همچنین باعث می شود که فرد از استعداد ها و توانایی های درونی خود برای حل مشکلات و رسیدن به اهداف عالیه استفاده کند. تشویق و تحسین کودک اگر به روش درستی انجام شود عامل بسیار مؤثری در تربیت و سازندگی کودک است. اگر رفتار مطلوب کودک مورد تأیید شما قرار گرفت کودک خود به خود تشویق می شود که آن رفتار را تکرار کند. و در انجام فعالیت هایش انگیزه ای ایجاد می شود و برعکس اگر مربی نسبت به رفتار مطلوب کودک بی تفاوت باشد کودک هم در انجام این عمل بی تفاوت خواهد بود.

تشویق یک محرک قدرتمند است که می تواند باعث رغبت و شوق در انجام کارها و فعالیت های مطلوب شود. تشویق نقش جهت دهنده دارد و زمینه ساز موفقیت های کودک در آینده خواهد شد. تشویق محرک خلاقیت است و عاملی برای ابتکار و ابداع و خلاقیت و اختراع می باشد. افراد بسیاری وجود دارند که خلاقیت و استعداد زیادی دارند ولی به دلیل عدم اعتماد به نفس هیچ فعالیتی انجام نمی دهند. تشویق حس اعتماد به نفس را در افراد ایجاد می کند. تشویق عامل پیدایش ذوق و شوق و شادابی و نشاط روانی در افراد می شود و حس مسئولیت در انجام فعالیت های روزمره را در افراد زیاد می کند. تشویق عامل پیدایش شهامت در کودک می شود. تشویق شخصیت فرد را احیا می کند و او را از ناامیدی نجات می دهد و به زندگی دلگرم می کند. گاهی یک تشویق و تحسین ساده می تواند مسیر زندگی فرد را دگرگون سازد. تشویق موجب ایجاد روحیه ی متفاوت در افراد می شود چون کودک دوست دارد مورد رضایت والدین قرار گیرد و به تشویق و تحسین دست یابد هر گونه سختی را تحمل می کند. این رضایت خاطر باعث نشاط و سرور می شود که امر دشوار تربیت را برای مربی آسان می سازد. از مواردی که به عنوان اثر و فایده ی تشویق در امر تعلیم و تربیت می توان نام برد مداومت کودک به انجام کار مطلوب است. زمانی که کودک احساس می کند مورد تأیید و تشویق و تحسین قرار گرفته است، او تلاش خواهد کرد که به فعالیت های مطلوبش ادامه دهد.

اهداف اجرای تشویق و تنبیه در تعلیم و تربیت :

۱. تشویق نامناسب با شخصیت کودکان در یادگیری دانش آموزان تأثیر دارد اگر چه نوع تشویق در یادگیری ممکن است تأثیر مثبت و منفی داشته باشد .
۲. افراط در تشویق و تنبیه می تواند در یادگیری دانش آموزان تأثیر ناگوار داشته باشد.
- ۳- در تشویق و تنبیه باید علت اصلی مشخص شود تا دانش آموزان بدانند که به چه علت تشویق و تنبیه می شوند .
۴. تنبیه باید متناسب با تخلف دانش آموزان باشد و نباید تمام شخصیت دانش آموزان زیر سوال برود .
- ۵- تشویق عامل اساسی برای رسیدن به اهداف عالی می باشد .
- ۶- هدف از تشویق و تنبیه به کارگرفتن آدابی برای برانگیختگی و باز دارندگی ، جهت شکوفا شدن استعداد های انسان است .
- ۷- تشویق باعث تکرار و ادامه کار مطلوب کودک می شود و تنبیه عامل بازدارنده رفتار نامطلوب کودک می شود .
- ۸- تشویق نقش مهمی در پیشبرد تعلیم و تربیت ایفا می کند ، زیرا که انسان طبیعتاً دوست دارد که اعمال و رفتارش مورد قبول و پسند اطرافیان قرار گیرد .
- ۹- تشویق فعالیت ذهن را بالا می برد ، مدت واکنش را کم می کند و موجب می شود که مطلب به آسانی در ذهن کودک بماند و قدرت فراگیری ذهن را افزایش می دهد . تشویق باعث می شد که یادگیری مطالب بهتر و سریعتر انجام شود .
- ۱۰- تشویق به عنوان یکی از محرک های مثبت تعلیم و تربیت است .
- ۱۱- تشویق باعث تقویت روح و روان کودک می شود و به او نیروی تازه می بخشد .
- ۱۲- تشویق و تحسین عامل ایجاد خصائل اخلاقی ارزشمندی در کودک می شود .

آموزش تشویق و تنبیه کودکان ، ابزارهای تربیتی والدین :

پدر و مادر واقعی کسی است که با تشویق و تنبیه کودکان ، به فرزندانش کمک می کند تا نقایص شخصیتی خود را از بین ببرند و ویژگی های خوب را درک کنند . با این حال والدین امروزی احساس می کنند که تأمین نیازهای روزمره و خرید وسایل گران قیمت و خوراکی های دوست داشتنی و پرداخت هزینه های بالا برای کلاس های مربیگری تنها وظیفه ی آنهاست . آنها متوجه نمی شوند که این چیزها باعث می شود که بچه ها فقط به لذت های دنیوی علاقه مند شوند . این لذت ها نقص هایی را در آنها پرورش می دهد. بنابراین ، والدین باید به درون خود بپردازند که آیا آنها به فرزندانشان خود آموزش واقعی می دهند یا خیر و دچار مشکلاتی در تنبیه و تشویق کودکان می شوند.

این وظیفه والدین است که به فرزندانشان خود کمک کنند تا ویژگی خود را بچشدند و در نتیجه زندگی شادی داشته باشد . والدین می توانند به راحتی با فرزندانشان خود ارتباط برقرار کنند . کودکان تمایلی به صحبت با والدینی که همیشه تحت استرس یا خشمگین هستند ، ندارند . آنها تمایل به انتقال عقاید ، افکار و مشکلات خود به چنین والدینی ندارند . از این رو لازم است والدین بدون استرس و با آرامش و منطقی با فرزندانشان رفتار کنند .

تعاریف عملیاتی :

تشویق :

تشویق واژه ای عربی است از باب تفعیل و از ماده ی شوق ، به معنای کشاندن نفس آدمی به سوی امری .

به معنی شوق آوردن ، راغب کردن ، آرزومند کردن ، شوق افکندن ، کار کسی را ستودن و او را دلگرم ساختن به تلاش بیشتر می باشد . (عمید ۱۳۶۳) .

تشویق عملی است مادی یا معنوی که باعث استحکام یادگیری و تکرار رفتار می گردد .